



## ΔΙΚΤΥΟ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ

### ΕΝΑΣ ΆΛΛΟΣ ΔΡΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΜΑΙΟΣ 2014

Τον Μάιο 2014, παραμονές των ευρωεκλογών, η Ευρώπη γνωρίζει μια διαρκή λιτότητα και οικονομική στασιμότητα, ενώ βαθαίνουν οι ανισότητες και οι διαιρέσεις μεταξύ των χωρών του πυρήνα και εκείνων της περιφέρειας. Η δημοκρατία υποσκάπτεται σε εθνικό επίπεδο, χωρίς να έχει αναπτυχθεί στο ευρωπαϊκό. Η ισχύς βρίσκεται συγκεντρωμένη στα χέρια τεχνοκρατικών θεσμών που δεν λογοδοτούν σε κανένα, καθώς και των ισχυρότερων κρατών μελών. Ταυτόχρονα, κύματα λαϊκισμού σαρώνουν την Ευρώπη, καθώς επικίνδυνα, εθνικιστικού χαρακτήρα κινήματα αναπτύσσονται σε διάφορες χώρες. Αυτή δεν είναι η Ευρώπη που φανταστήκαμε πριν από μερικές δεκαετίες, ως τόπο οικονομικής και πολιτικής ολοκλήρωσης χωρίς διενέξεις και πολέμους. Αυτή δεν είναι η Ευρώπη, που υποσχέθηκε οικονομική και κοινωνική πρόοδο, την επέκταση της δημοκρατίας και των κοινωνικών δικαιωμάτων. Απαιτούνται ριζοσπαστικές μεταβολές. Οι Ευρωεκλογές τον Μάιο 2014 αποτελούν σημαντική ευκαιρία για την απόρριψη του νεοφιλελεύθερου αδιέξοδου της Ευρώπης και τους λαϊκίστικους πειρασμούς και την επιβεβαίωση ότι ένας Άλλος Δρόμος για την Ευρώπη είναι εφικτός.

Το **Δίκτυο των Ευρωπαίων Προοδευτικών Οικονομολόγων** (Euro-pen), που συγκεντρώνει οικονομολόγους καθώς και κινήματα πολιτών, καλεί τους Ευρωπαίους πολίτες και τις πολιτικές δυνάμεις να συμμετάσχουν σε διάλογο για την εναλλακτική πολιτική. Προτείνουμε πέντε κατευθύνσεις ριζοσπαστικής αλλαγής της ασκούμενης ευρωπαϊκής πολιτικής. Οι ιδέες αυτές πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο της προεκλογικής εκστρατείας και των δραστηριοτήτων του νέου Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

**1. Τέλος στη λιτότητα** – Η περιοριστική, ευρωπαϊκή δημοσιονομική πολιτική πρέπει να ανατραπεί. Ειδικότερα, το Δημοσιονομικό Σύμφωνο και το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης πρέπει να εγκαταλειφθούν. Οι δημοσιονομικοί κανόνες πρέπει να αλλάξουν και ο στόχος της επίτευξης ‘διαρθρωτικού ισοζυγίου’ σε σχέση με το δημόσιο προϋπολογισμό πρέπει να αντικατασταθεί από μια συντονισμένη οικονομική στρατηγική, που να επιτρέπει στα κράτη μέλη να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για την έξοδο από την κρίση. Χωρίς την δραστική αύξηση της ζήτησης δεν μπορεί να υπάρξει έξοδος από την στασιμότητα. Σημαντικό ρόλο οφείλουν να παίξουν οι δημόσιες επενδύσεις οικολογικού προσανατολισμού, εντασσόμενες σε ένα ευρύ, ευρωπαϊκό

πρόγραμμα με την χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Ένα επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη συνολικά είναι απαραίτητο για την ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας στην κατεύθυνση της βιωσιμότητας και της δημιουργίας καλών θέσεων εργασίας. Οι κατευθύνσεις αυτές πρέπει να είναι στον πυρήνα μιας νέας βιομηχανικής πολιτικής για την Ευρώπη, με προσανατολισμό τον μακροχρόνιο, κοινωνικό και οικολογικό μετασχηματισμό του κυρίαρχου οικονομικού υποδείγματος και τη δραστική μείωση της κατανάλωσης μη ανανεώσιμης ενέργειας.

**2. Έλεγχος των χρηματοπιστωτικών δραστηριοτήτων** – Ενόψει του αποπληθωρισμού και του φαύλου κύκλου μεταξύ της περιοριστικής πολιτικής, της ύφεσης και του μισθολογικού προς τα κάτω ανταγωνισμού, η νομισματική πολιτική της ευρωζώνης πρέπει να αλλάξει ριζικά, επιτρέποντας την αύξηση του πληθωρισμού τουλάχιστον στο 2%. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα οφείλει να παράσχει την απαραίτητη ρευστότητα για την άσκηση επεκτατικής πολιτικής και να λειτουργήσει ως ύστατος δανειστής στις αγορές κρατικών ομολόγων. Το πρόβλημα του δημοσίου χρέους πρέπει να αντιμετωπιστεί με την από κοινού συνυπευθυνότητα της ευρωζώνης και με την αναδιάρθρωση του χρέους. Πρέπει να καθιερωθούν τα ευρωπαϊκά ομόλογα (Eurobonds) όχι μόνο για την αναχρηματοδότηση του δημοσίου χρέους, αλλά και για την χρηματοδότηση του οικολογικού μετασχηματισμού της ευρωπαϊκής οικονομίας. Απαιτείται η δραστική μείωση του μεγέθους του χρηματοπιστωτικού τομέα, η καθιέρωση φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, η εξάλειψη των κερδοσκοπικών δραστηριοτήτων και ο έλεγχος της κίνησης των κεφαλαίων. Οι νέοι κανόνες της Τραπεζικής Ένωσης δεν αντιμετωπίζουν τα θεμελιώδη αυτά ζητήματα, αλλά ούτε και την ευθραυστότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Απαιτούνται αυστηρότεροι κανόνες που να απαγορεύουν τις πιο κερδοσκοπικές και υψηλού κινδύνου δραστηριότητες. Επίσης, πρέπει να υπάρξει αυστηρός διαχωρισμός μεταξύ των εμπορικών και των επενδυτικών τραπεζικών δραστηριοτήτων. Τα εξωχώρια χρηματοπιστωτικά κέντρα και οι φορολογικοί παράδεισοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να εξαλειφθούν μέσω της φορολογικής εναρμόνισης και της αυστηρότερης ρύθμισης του τομέα.

**3. Αύξηση της απασχόλησης, αναστροφή της οικονομικής διαφοροποίησης** – Η ανεργία στην Ε.Ε. έχει αυξηθεί τραγικά. Αποτελεί πηγή οικονομικής δυσπραγίας και κοινωνικής αποσύνθεσης. Η δημιουργία θέσεων εργασίας σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες πρέπει να αποτελεί κεντρικό στόχο υψηλής προτεραιότητας. Εντός της ευρωζώνης, οι μεγάλες αποκλίσεις του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών πρέπει να μειωθούν υποχρεώνοντας τις πλεονασματικές χώρες να προσαρμοστούν επίσης. Η πίεση για την μείωση των μισθών και των εργασιακών δικαιωμάτων πρέπει να ανατραπεί. Η ανταγωνιστικότητα δεν πρέπει να στηρίζεται σε μείωση των μισθών, αλλά σε αύξηση της παραγωγικότητας και των επενδύσεων. Πρέπει να καθιερωθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο ελάχιστοι μισθοί, προσαρμοσμένοι ως προς το κατά κεφαλή ΑΕΠ των κρατών μελών.

**4. Μείωση της ανισότητας** – Η ανισότητα έχει φθάσει σε επίπεδο ρεκόρ, παρεμποδίζοντας την αποκατάσταση της ισότιμης ανάπτυξης. Το κοινωνικό υπόδειγμα της Ευρώπης πρέπει να προστατευθεί και να επεκταθεί με μέτρα για την αναδιανομή του εισοδήματος και του πλούτου, την κοινωνική προστασία και την ευημερία, στη βάση της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης. Για την μείωση της ανισότητας και την υπεράσπιση του κοινωνικού κράτους είναι απαραίτητη η δραστική αλλαγή του φορολογικού συστήματος, με την φορολογική εναρμόνιση σε ευρωπαϊκό επίπεδο, εμποδίζοντας την φοροδιαφυγή εκ μέρους των εταιριών και μετατοπίζοντας το κέντρο βάρους από την εργασία στον πλούτο και στις μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

**5. Επέκταση της δημοκρατίας** – Η λήψη των πολιτικών αποφάσεων πρέπει να στηρίζονται σε δημοκρατικές διαδικασίες ελέγχου. Πρέπει να σταματήσουμε τους τραπεζίτες, τους τεχνοκράτες και τα επιχειρηματικά λόμπυ, που αποφασίζουν εκ μέρους μας. Η δημοκρατία πρέπει να επεκταθεί, με μεγαλύτερο κοινοβουλευτικό έλεγχο και συμμετοχή των πολιτών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Ενόψει της κρίσης, η δημόσια δραστηριότητα πρέπει να συμπεριλάβει τομείς όπως το χρηματοπιστωτικό σύστημα, την παραγωγική ανοικοδόμηση και τις δημόσιες υπηρεσίες. Οι διαπραγματεύσεις για την Διατλαντική Εμπορική και Επενδυτική Συμφωνία (Transatlantic Trade and Investment Partnership - TTIP) προβλέπουν τη δραστική μείωση των δημοκρατικών διαδικασιών, του δημόσιου χώρου και των κρατικών ρυθμίσεων. Η αναχαίτιση της Συμφωνίας αυτής οφείλει να αποτελέσει βασική πολιτική προτεραιότητα για το επερχόμενο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Ζητάμε από τους πολίτες την υποστήριξη των αιτημάτων για έναν Άλλο Δρόμο για την Ευρώπη και την στήριξη των υποψηφίων και των πολιτικών δυνάμεων που δεσμεύονται να τα υπερασπιστούν και να τα προωθήσουν. Η εμφάνιση μιας προοδευτικής συμμαχίας στο νέο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα είναι κρίσιμης σημασίας για την εγκατάλειψη της αποτυχημένης πολιτικής της ‘μεγάλης συμμαχίας’ μεταξύ της κεντροδεξιάς και της κεντροαριστεράς, που διακυβερνά στο μεγαλύτερο τμήμα της Ευρώπης. Η Ευρώπη θα επιβιώσει μόνο αν ακολουθήσει έναν άλλο δρόμο. Ευρώπη σημαίνει κοινωνική δικαιοσύνη, περιβαλλοντική υπευθυνότητα, δημοκρατία και ειρήνη. Η άλλη αυτή Ευρώπη είναι δυνατή. Η επιλογή είναι στα χέρια μας.

Μέλη του Δικτύου των Ευρωπαίων Προοδευτικών Οικονομολόγων:

- Ευρωπαίοι Οικονομολόγοι για την Εναλλακτική Οικονομική Πολιτική στην Ευρώπη (EuroMemo Group)
- Economistes Atterrés (Γαλλία)
- Sbilanciamoci! (Ιταλία)
- Transnational Institute (Ολλανδία)
- Econosphères (Βέλγιο)
- Transform! Europe
- EconoNuestra (Ισπανία)
- Beigewum (Αυστρία)
- Critical Political Economy Research Network